

Avond 5 Twee testamenten, één Bijbel

Achtergrondinformatie

Inleiding

De bedoeling van deze les is om de jongeren zicht te geven op het verschil tussen het Oude- en Nieuwe Testament. Daarbij is het belangrijk dat ze enerzijds de doorgaande lijn van schepping naar herschepping zien, maar dat ze anderzijds ook begrijpen wat de verschillen zijn tussen het Oude- en Nieuwe Testament, en wat die voor hen betekenen.

discussie over de doodstraf

In het OT was wetgeving er sterk op gericht om het kwaad in te perken en mensen te weerhouden van verkeerde dingen. Hele zware straffen waren blijkbaar nodig om erger kwaad in te perken, dit zegt ons iets over de ernst van de zonde. Bedacht moet ook worden dat in de cultuur van die dagen de doodstraf wijdverbreid was en met name de Assyriërs kenden een nog veel strengere wetgeving dan Israel. Opvallend is ook dat de doodstraf in Israel nooit werd toegepast in geval van diefstal, hoewel dit in de cultuur van die tijd wel gewoon was. In het nieuwe testament is er wel iets veranderd.

Verder moet bedacht worden dat de doodstraf voor Gods volk in het Oude testament ook de geestelijke betekenis had van: wie niet voor God wil leven kan niet bij Hem en zijn volk horen. Niet voor niets stond met name op afgoderij en verbondsbreuk de doodstraf.

In 1 Korintiërs 5 beschrijft Paulus dan ook zonde die moet worden bestraft met uitsluiting uit de gemeente, waar in het OT stond de doodstraf op deze zonde.

De doodstraf als uitsluiting uit Gods volk vervalt dus in het Nieuwe Testament. De doodstraf als inperking van het kwaad niet. Op grond van Genesis 9:6 ev en Romeinen 13:1-5 zien sommige christenen vandaag echter nog steeds ruimte voor de doodstraf.

Twee testamenten, één bijbel

Er zijn nogal wat mensen die zeggen dat er verschillende verbonden zijn. B.v. één van het oude testament dat geldt voor Abraham en zijn nakomelingen, voor het volk Israël dus, en één voor het nieuwe testament dat geldt voor de kerk, voor hen die in Christus geloven.

Nu is het inderdaad zo dat de Bijbel van een oud en een nieuw verbond spreekt, maar er is toch maar één genadeverbond dat loopt van Genesis 3 tot aan Openbaringen.

Enkele argumenten:.

* Heel vaak lezen we dat Gods verbond eeuwig is ; b.v. Gen. 17:7; Hebr. 13:20.

* In alle fasen van het verbond is de fundamentele belofte steeds hetzelfde: Ik zal jullie God zijn, en jullie mijn volk.

* Ook het doel van het verbond blijft steeds hetzelfde: altijd weer wil God een heilig volk zien, dat afgezonderd is van de zonde en dat Hem is toegewijd; b.v. Lev 11:44v , 1 Petr. 2: 9v

* Het verbond bij de Sinai bouwt voort op het verbond met Abraham (Ex 6:7; Deut 7:7v), en ook het nieuwe verbond in Christus bouwt voort op de beloften die God al vanaf de tijd van Abraham gedaan heeft. (Rom 4, Gal 3)

* Veel elementen van het oude verbond worden vervuld (d.w.z. hun eigenlijke betekenis komt aan het licht) in het nieuwe verbond:

- Dé Koning, dé zoon van David is Christus.
- Dé 'knecht des Heren' is Christus

- De besnijdenis wordt vervuld in de doop , Col. 2:11.
- Het ware paaslam is Christus, 1 Kor 5:7
- Alle offers die ter verzoening van de zonden gebracht werden wezen naar Christus

- Het ware offer dat gebracht moet worden om onze dankbaarheid te tonen is het christelijk leven, Rom. 12:1.

- De echte tempel van God moet je vandaag zoeken in de kerk, 1 Cor. 3:16.

- Het echte Jeruzalem/Sion is de kerk van de Here: Gal. 4:16, Hebr.12:22, Op.21-22

Er is één eeuwig verbond van God, maar dat betekent nog niet dat er geen verschil kan zijn tussen de verschillende fasen van het verbond. Vandaar dat gezegd wordt dat Jezus met een nieuw verbond kwam en dat het oude daarmee tot het verleden behoorde. Alleen al de woorden 'oud' en 'nieuw' wijzen op een groot verschil.; denk b.v. aan het spreken van een nieuwe schepping; dat is dezelfde schepping, maar totaal vernieuwd.

Laten we enkele verschillen tussen het oude en het nieuwe verbond noemen:

* Het verbond dat de Here sloot met Israël, in de tijd van Mozes, werd vergezeld van vele wetten en regels (b.v. over de offers, het werk van de priesters, de reiniging, rein en onrein).

In het nieuwe verbond hoeven we deze ceremoniële en burgerlijke wetten, die aan Israël werden gegeven niet meer na te komen. Ze zijn namelijk vervuld in Christus, d.w.z. Christus heeft hun diepe betekenis aan het licht doen komen.

* Het verbond is nu niet meer beperkt tot het volk Israël, de Joden. God is nu bezig zijn volk bij elkaar te brengen uit alle rassen, stammen, volken en talen (Gen 12:3 ; Openb.7:9)

* Christus wordt de Middelaar van een beter verbond genoemd: duidelijkere en rijkere beloften (Hebr. 8:6 ;11:16 i 40) ; een beter offer (Hebr 9:23) ;Hij is de betere Hogepriester (Hebr 7:26ev) , die een beter heiligdom is binnengegaan (Hebr 8: 11-14).

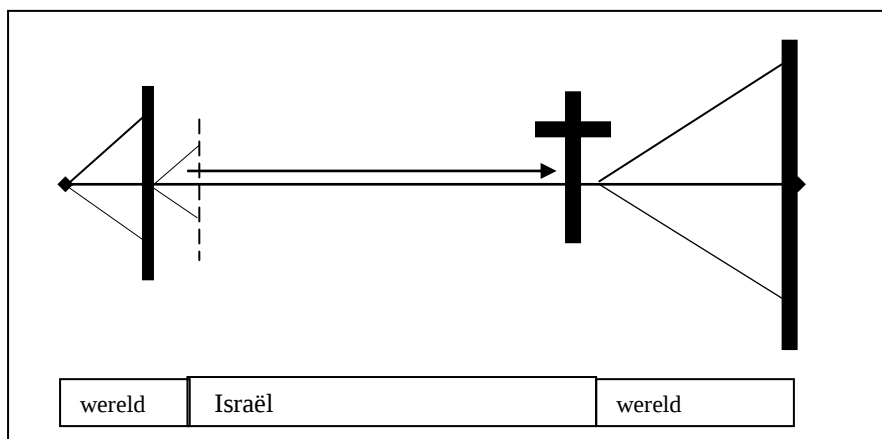
- In de tijd van het oude testament woonde God in een heiligdom, een tempel temidden van zijn volk, maar nu is God veel dichterbij gekomen: allereerst in Christus (Immanuel), maar ook door de Heilige Geest, die woont in de kerk en in het hart van elke gelovige (1 Cor.3:16 i 6:19). De Geest werkt in de gelovigen en stelt ze in staat te groeien in geloof en in een leven voor God. Hij schrijft de wet in hun hart (Jer. 31:31-34; 2 Cor 3:3)

- De beloften van het nieuwe verbond zijn veel duidelijker en rijker: vergeving van zonden, eeuwig leven op de nieuwe aarde.

De volken- Israël- de volken

De Bijbel presenteert zich als één boek, met één verhaallijn. Maar op die ene lijn zijn wel verschillende fasen te onderscheiden.

Na de schepping, de opstand tegen God onder aanvoering van de slang en de verdrijving van de mens uit de hof van Eden, begint het verhaal van de voortgaande strijd. De Bijbel vertelt

vanaf Genesis 4 dat de mensen de wereld introkken en dat de aarde zich vulde met mensen. Dan blijkt dat van al die mensen er uiteindelijk maar heel weinig God willen dienen. Dat is de reden dat God de aarde straft met de

zondvloed, waarna Hij als het ware van voren af aan begint met Noach en zijn familie (Gen. 6-9). Maar al snel zien we weer hetzelfde gebeuren: de mensen keren zich af van God en proberen zichzelf te redden, los van God. De toren van Babel staat symbool voor dat machtsstreven. Opnieuw grijpt God in: Hij verbreekt de eenheid onder de mensen, door hun spraak te verwarren (Gen. 11).

Daarna richt God Zich voorlopig niet meer op de hele mensheid bij het voorbereiden van de verlossing van de wereld. Hij besluit één man uit te kiezen en de lijn naar de verlossing voorlopig te versmallen tot het volk dat van hem zal afstammen.

Zo kiest de Heer Abraham uit. Hij haalt hem weg uit Ur in Babylonië en brengt hem naar het land Kanaän. Hij belooft Abraham dat dit land aan hem en aan zijn nageslacht zal toebehoren. Maar vanaf het begin maakt de Heer ook duidelijk dat Hij met het apart zetten van Abraham wel degelijk de verlossing van de hele mensheid op het oog heeft (Gen. 12:1-3).

Vanaf Abraham gaat de Heer dus voorlopig verder met één volk, het volk Israël. Uit dat volk zal de beloofde verlosser geboren worden. Als deze verlosser gekomen is en op Golgota de kop van de slang heeft verbrijzeld, dan blijkt dat het God inderdaad nog steeds gaat om de hele mensheid. Tijdens het pinksterfeest wordt de spraakverwarring van Babel in het wonder van de talen tijdelijk opgeheven. Daarmee maakt God duidelijk dat Hij vanaf dat moment zijn volk weer bijeenbrengt uit alle volken op aarde. En net als in het begin van de geschiedenis zal deze fase uitlopen op een oordeel over de wereld. Ditmaal niet door water, maar door vuur. Dan zal, zoals Petrus al aangaf op de pinksterdag, iedereen die de naam van de Heer heeft aangeroepen, behouden worden.

Er is dus wel degelijk sprake van één lijn van het begin tot het einde en van één volk, het nageslacht van de vrouw. Tegelijk neemt het volk Israël een speciale positie in, want eeuwenlang werd de lijn van het nageslacht van de vrouw versmald tot dat ene volk.

Nog enkele verschillen OT-NT

1) mbt de ethiek

In het Oude Verbond gaf God zijn volk gedetailleerde wetten. Zo wilde Hij zijn volk tot een heilig volk maken. In het Nieuwe Testament krijgen gelovigen meer eigen verantwoordelijkheid: God schrijft niet meer precies voor wat wel en niet mag. Er komt een groter accent te liggen op de centrale 'wet van de liefde' (Romeinen 13:8 ev).

Dat betekent overigens niet dat het Nieuwe Testament minder vraagt. Dat blijkt uit de volgende zaken:

a. de concentratie op de liefde als totale toewijding aan God en de naaste

b. het hele leven wordt opgeëist.

- niet meer één heilige tempel, maar iederen een heilige tempel
- niet meer één stam als priester, maar iedereen als priester
- niet meer 10% voor de Heer, maar je hele bezit om Hem te dienen
- niet meer 1 dag heilig, maar alle dagen heilig

2) mbt de kennis van God en het eeuwige leven

-in het NT nog niet het volle zicht op de drieëenheid, al zijn er wel teksten die in die richting wijzen, in NT een vollediger openbaring op dit punt

- in OT nog niet veel kennis van leven na dit leven en opstanding uit de dood, afgezien van enkele centrale teksten (Jesaja 25 en 27, Daniel 12, enkele psalmen). In NT alle nadruk op eeuwig leven

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- ze weten dat er een duidelijk verschil is tussen het Oude- en Nieuwe Testament, terwijl het toch om één Bijbel gaat
- ze weten dat in het Oude Testament Gods volk tegelijk een natie was, terwijl in het Nieuwe Testament het duidelijker om een geestelijk volk gaat.
- ze weten dat in het Nieuwe testament de diepere geestelijke betekenis van veel zaken uit het Oude testament duidelijk wordt.
- ze weten dat in het Oude testament veel gedetailleerde voorschriften kent, maar dat in Nieuwe Testament meer aan de eigen verantwoordelijkheid overgelaten wordt

Hart

- de jongeren gaan verlangen om radicaal voor God te leven

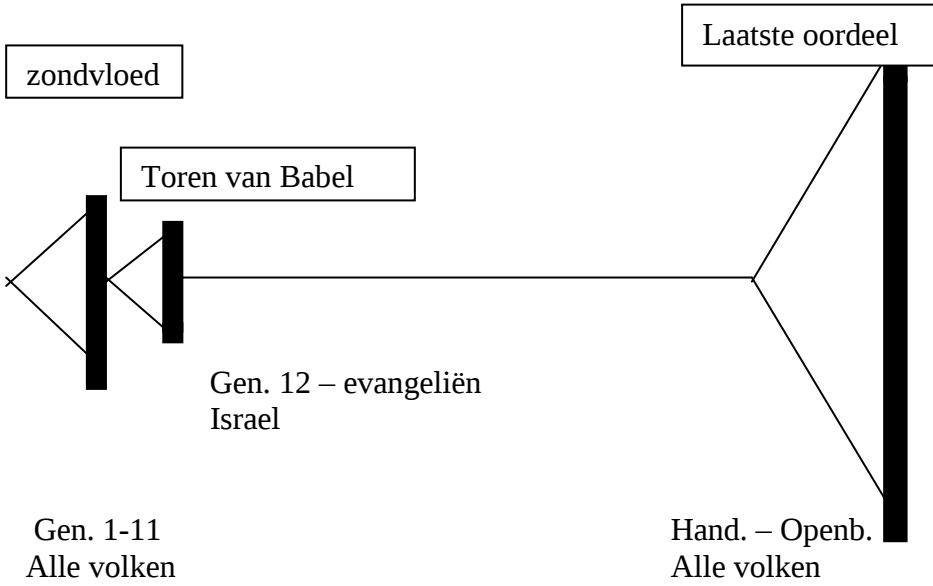
Handen

- de jongeren kunnen aan de hand van een aantal voorbeelden het verschil tussen het Oude en het Nieuwe Testament illustreren.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje	
19.15	Terugkoppeling; huiswerk checken, intro Vraag even of ze nog weten wat er tot nu toe aan de orde geweest is: We begonnen met een introductieles. We hebben gekeken naar de leeservaringen van de jongeren en we hebben leesregels besproken voor het Bijbellesen. We hebben het gehad over de tijdgebondenheid van teksten en we hebben een aantal lijnen door de bijbel getrokken. Ook hebben we het gehad over de evangeliën en hun betrouwbaarheid. Vorige keer hebben we gekeken naar het ontstaan van de bijbel. Vandaag gaan we het hebben over de verhouding tussen het Oude en het Nieuwe testament. Aan het eind van de avond vorige keer hebben we het gehad over wat de betrouwbaarheid van Gods woord persoonlijk voor ons betekent. Thuis mochten de jongeren daar over nadenken. Vraag hen hoe ze daar tegenaan kijken, wat zijn dingen die er bij hen opkwamen terwijl ze hierover nadachten?	
19.20	Discussie: de doodstraf De discussie van deze avond gaat over de stelling: <i>Aan de hand van teksten uit het oude testament is de doodstraf te verdedigen.</i> Thuis hebben de jongeren teksten gelezen uit het OT die voor deze stelling lijken te pleiten. Verdeel de groep in tweeën, laat ze in die twee	

	groepen ongeveer 2 minuten samen overleggen hoe je in deze tijd tegen die teksten aan moet kijken. Geef na die twee minuten aan welke groep de stelling moet verdedigen en welke groep de stelling moet aanvechten. Elke groep kiest één groepslid die de discussie gaat beginnen, laat deze 2 jongeren 2 à 3 minuten de discussie starten. Daarna mogen de anderen in de groepen mee gaan doen. Bespreek kort hoe het ging. Waar liepen ze tegenaan? Zijn er vragen overgebleven naar aanleiding van deze discussie over hoe je nu tegen het Oude Testament aan moet kijken? Schrijf die dan op het bord, zodat dat deze les behandeld kan worden.	
19.30	Bijbelstudie We beginnen deze les met een tijdlijn over het volk van God door het Oude en Nieuwe Testament. In het begin van de bijbel lezen we dat God een wereld vol mensen wil die Hem dienen. En aan het eind van de bijbel zien we dat dat ook gerealiseerd wordt. Vertel nu aan de hand van het onderstaande schema (van tevoren op een poster zetten) hoe God daar door de geschiedenis heen naar toe gewerkt heeft. Gen. 1-11 Alle volken Gen. 12 – evangeliën Israël Hand. – Openb. Alle volken Laatste oordeel zondvloed Toren van Babel Probeer voordat je het schema uitlegt eerst even wat de jongeren er zonder uitleg al van begrijpen. Zorg dat de volgende elementen duidelijk overkomen: - Gods doel was vanaf het begin: een schare die niemand kan tellen uit alle volken. - na de zondeval loopt de wereld vol mensen. De overgrote meerderheid blijkt nageslacht van de slang (Gen 3,15). Dat brengt God tot het oordeel van de zondvloed.	

	- Na de zondvloed begint God opnieuw, maar weer kiest de massa voor een leven zonder God: ze bouwen zichzelf een toren, en maken zichzelf een naam. - dan komt het moment dat God de eenheid van volken breekt, en besluit voorlopig met één volk verder te gaan: Abraham wordt uit Ur (de regio waar de toren van Babel stond) gehaald en naar Kanaän gebracht. Maar op het moment dat God Abraham kiest zegt Hij al: in u zullen alle volken gezegend worden (Gen 12:3) - Dan volgt de periode dat de lijn van het nageslacht van de vrouw loopt via het volk Israël. Alles is daarbij gericht op de komst van hét zaad van de vrouw, die de slang de kop zal vermorzelen. - Als die beloofde Verlosser gekomen is en zijn werk heeft gedaan is het heil weer voor alle volken (Mt 28,18-19). Zo werkt God toe naar die schare die niemand tellen kan uit elk volk, taal, ras en natie. Omcircel op de tijdlijn de momenten ‘toren van Babel’ en ‘Pinksteren’. Vraag de jongeren: wat valt op als je deze twee momenten vergelijkt? Leg daarna uit: Ze zijn in zekere zin elkaars spiegelbeeld: Babel, een wonder met talen om de eenheid van de volken te verbreken Pinksteren, een wonder met talen om te laten zien dat die verbrokenheid weer overwonnen wordt: het evangelie is nu weer voor alle volken. (Zie verder achtergrondmateriaal).	
19.35	De verschillen OT-NT Het Oude en het Nieuwe testament verschillen van elkaar. Hoe kijken de jongeren daar tegenaan? Vraag hen waar ze meestal uit lezen als ze zelf uit de bijbel lezen, het Oude of het Nieuwe testament? (Als ze nooit zelf uit de bijbel lezen, kan je vragen wat ze denken dat ze zouden doen). Waarschijnlijk lezen de meeste het liefst uit het Nieuwe testament, kunnen ze uitleggen waarom? Iedereen merkt dus eigenlijk wel dat er een verschil is tussen het OT en het NT. Maar hoe zit dat precies en wat moeten we daar mee? Daar gaan we nu samen naar kijken. Brainstorm samen met de jongeren over verschillen tussen het Oude en het Nieuwe testament, waar zitten die verschillen nu precies in? Schrijf dat op een groot vel, probeer de jongeren op weg te helpen als het niet goed lukt (er wordt anders aangekeken tegen: tienden, offers, eredienst, wetgeving). Aan de hand van drie voorbeelden willen we nu de verschillen uitwerken tussen het OT en het NT. Er zit een verschil tussen, maar toch hoort het wel bij elkaar. De jongeren hebben het volgende op hun werkblad staan (cursieve tekst, moet tijdens de les ingevuld worden), met de drie voorbeelden die we gaan bespreken. Teken dit schema ook in het groot op het bord of op een groot vel.	

		Oude Testament	Nieuwe Testament	
19.40	A	Van nationaal naar ‘uit alle volken’		
	Gods volk	- <i>natie, theocratie</i> - <i>burgerlijke wet</i>	- <i>geen burgerlijke wet meer</i>	
	B	De diepere geestelijke betekenis wordt steeds duidelijker		
	- tempel	- <i>tabernakel, later een tempel van steen</i>	- <i>Jezus is de tempel. Christenen zijn de tempel.</i>	
	- beloofde land	- <i>Beloofde land, Kanaän</i>	- <i>Hemels vaderland, bij God, de nieuwe aarde</i>	
	- doodstraf	- <i>Doodstraf betekende eigenlijk: er is geen plaats voor jou in Gods volk</i>	- <i>De tucht (uitsluiting uit gemeente) heeft in de kerk de doodstraf vervangen.</i>	
	C	Naar een groter eigen verantwoordelijkheid en meer radicaliteit		
	- geven	- <i>10% voor de Here</i>	- <i>geef vrijwillig, heel je bezit in dienst van God</i>	
	D huiswerk opdracht			
19.40	Van nationaal naar ‘uit alle volken’			
	Vertel: Het eerste voorbeeld gaat weer over het volk van God. Zoals we net op de tijdlijn hebben gezien, is het grootste gedeelte in het OT het volk van God alleen het volk Israël. Dat maakt dat het volk van God daar een speciale positie heeft ten opzichte van het NT en van ons. Het volk van Israël hoorde niet alleen bij elkaar omdat ze dezelfde God dienden, maar ze waren ook een natie. Als natie waren ze een theocratie.			

	Weet iemand van hen wat dat is? Ze hadden ook een burgerlijke wet, die samenviel met Gods wet. In het NT is dat anders. Vul nu samen het schema in bij A.	
19.45	De diepere geestelijke betekenis wordt steeds duidelijker Het volgende voorbeeld gaat over de betekenis. In het OT is de betekenis vaak letterlijk, terwijl in het NT de geestelijke betekenis steeds duidelijker wordt. In de achtergrondinfo zijn er een aantal voorbeelden gegeven, dit is waarschijnlijk teveel om in de les te behandelen, misschien kunnen de overgebleven onderwerpen als huiswerk opgegeven worden. Behandel nu 2 of 3 van de aangeven onderwerpen: - Tempel: Leg uit dat de tempel de plaats is waar God woont onder zijn volk. Wat was de tempel in het OT? (tabernakel, later in Jeruzalem) Bespreek dit en schrijf dit in het schema. Hoe zit dat in het NT? Verdeel de volgende teksten over tweetallen en vul samen de kant van het NT in. Joh. 2:19, 1 Kor. 3:16, 2 Kor. 6:16, Opb. 3:12, Opb. 21:22. - Beloofde land. Leg uit dat het beloofde land de plek is die God zijn volk beloofd heeft, waar ze in vrede mogen leven. Wat was het beloofde land in het OT? (Het land Kanaän)Schrijf dit in het schema. Hoe zit dat in het NT? Verdeel weer de volgende teksten en vul na bespreking het schema in: Rom.4:13 ; Fil.3:20; Hebr11:8-10; Hebr 11:13-16; Opb 21:1-3 - Doodstraf: Koppel terug naar de discussie die aan het begin van de les gevoerd is. Leg nu uit dat er mbt de doodstraf twee aspecten zijn: a. het terugdringen van het kwaad (dat element vind je ook in het NT terug; Rom 13:4; daarbij moet je wel bedenken dat je in die tijd nog geen gevangenen hadden) b.in het OT betekende de doodstraf in Israël ook: er is geen plaats voor jou in Gods volk. In het NT komt dat tot uiting in de tucht. (lees b.v. 1 Kor 5:9-13) Vul nu samen het schema in.	
19.55	Naar een groter eigen verantwoordelijkheid en meer radicaliteit Het laatste voorbeeld gaat over voorschriften in het OT. In het OT zie je veel gedetailleerde wetten, terwijl in het NT de wetten minder specifiek worden en mensen meer eigen verantwoordelijkheid krijgen. Zo werd in het OT precies voorgeschreven wat je wel en niet eten	

	mocht, hoeveel je moest geven, wat je wel en niet mocht op de sabbat, enz. Vraag de jongeren: betekent dat dat het in het OT moeilijker was God te dienen dan in het NT? Leg nu uit dat we in het NT: a. een groter eigen verantwoordelijkheid hebben b. meer gewezen worden op de diepste drijfveer voor het houden van alle geboden: de liefde (vgl b.v. Rom.13:8-10) c. duidelijker geroepen worden om radicaal ons totale leven aan God te wijden: er is niet één heilige plaats, maar ons hele leven is heilig; het gaat niet op één dag die aan de Here gewijd is, maar om alle dagen, enz. We gaan dit bekijken op één punt het voorbeeld van het geven. Verdeel de volgende teksten over de groep: leviticus 27:30-33 Maleachi 3: 8-10 Lukas 11:42 Lukas 14:33 2 Kor 8:4-5.8-9 2 Kor 9:7 bespreek dat en vul dan samen het schema in. Aan de hand van deze voorbeelden zie je dat er in het NT anders omgegaan wordt met veel dingen uit het OT, maar het hoort wel bij elkaar. Het NT borduurt voort op het OT, dus één bijbel, maar wel steeds radicaler.									
20.00	Presentatie: Wat is er deze week gedaan? Is alles af wat af moest zijn? Hoe is het verder met de planning? Wie moet wat doen? Probeer aan te sturen en met elkaar te brainstormen over wat er moet gebeuren. Maak afspraken voor wat er voor de volgende keer af moet zijn.									
20.10	Huiswerk: * Op het werkblad staat het volgende schema: <table><tr><th>OT</th><th>NT</th></tr><tr><td>Jeruzalem</td><td>het nieuwe en hemelse Jeruzalem, Galaten 4:25-26 , hebreeën 12:22 , Opb 3:12 , Opb. 21:2 , Opb. 21:10)</td></tr><tr><td>aardse vijanden (aanwijsbare mensen, volken)</td><td>geestelijke vijanden (Filippenzen 1:28, 2 Tess. 2:4, Titus 2:8 , Efeze 6:12 , Romeinen 8:7 , Jakobus 4:4 , 1 Korinte 15:26 , Hebreeën 10:13)</td></tr><tr><td>rijkdom , voorspoed, sterk in aards perspectief</td><td>geestelijke rijkdom, eeuwige leven (Lukas 12:21 , 1 Korinte 1:5 , 2</td></tr></table>	OT	NT	Jeruzalem	het nieuwe en hemelse Jeruzalem, Galaten 4:25-26 , hebreeën 12:22 , Opb 3:12 , Opb. 21:2 , Opb. 21:10)	aardse vijanden (aanwijsbare mensen, volken)	geestelijke vijanden (Filippenzen 1:28, 2 Tess. 2:4, Titus 2:8 , Efeze 6:12 , Romeinen 8:7 , Jakobus 4:4 , 1 Korinte 15:26 , Hebreeën 10:13)	rijkdom , voorspoed, sterk in aards perspectief	geestelijke rijkdom, eeuwige leven (Lukas 12:21 , 1 Korinte 1:5 , 2	
OT	NT									
Jeruzalem	het nieuwe en hemelse Jeruzalem, Galaten 4:25-26 , hebreeën 12:22 , Opb 3:12 , Opb. 21:2 , Opb. 21:10)									
aardse vijanden (aanwijsbare mensen, volken)	geestelijke vijanden (Filippenzen 1:28, 2 Tess. 2:4, Titus 2:8 , Efeze 6:12 , Romeinen 8:7 , Jakobus 4:4 , 1 Korinte 15:26 , Hebreeën 10:13)									
rijkdom , voorspoed, sterk in aards perspectief	geestelijke rijkdom, eeuwige leven (Lukas 12:21 , 1 Korinte 1:5 , 2									

		Korinte 6:10 , 2 Korinte 8:9 , Efeze 1:18 , jakobus 2:5, Opb. 3:18 , Filippenzen 4: 12 ev , Romeinen 8: 31 ev , Opb. 21)	
	rein en onrein, vooral ceremonieel (dieren, rituele wassing, zie bijv. Leviticus 11-15	schema van rein en onrein niet meer gekoppeld aan dieren, rituele wassingen, ziektes etc. maar meer geestelijk: zondig is onrein, Christus maakt rein. (Matteus 5:8 , handelingen 10 , Rom 14:20 ev , Fil 1:10 , Fil 4:8 , 1 Tim 5:22 , Titus 1;15 , Kolossenzen 2 , Efeze 5:26 1 Johannes 1:7 , 2 Kor 6:17 etc etc)	
	Geef iedereen één van de 4 onderwerpen mee. Laat ze thuis de teksten opzoeken en vervolgens het laatste vak uit het schema op het werkblad invullen. * Volgende week gaan we discussiëren over de vraag: komt Jezus nog deze generatie terug? Ter voorbereiding kunnen ze op internet opzoeken hoe bijvoorbeeld Bottenbley en Stoorvogel (voorgangers baptistenkerk) daarover denken. Sluiting		

c. benodigde materialen

- poster met tijdlijn
- poster met schema
- evt. materiaal voor de prestatie

d. suggesties

zingen: Ps 89:17-18; Gz 23; Gz 28; Gz 73; Gz 147; LB 1

bijbelgedeelten: Joh.5:39-47; Hnd 10: 1-16; Kol 2:16-19; de Hebreeënbrief

belijdenis: NGB art 25

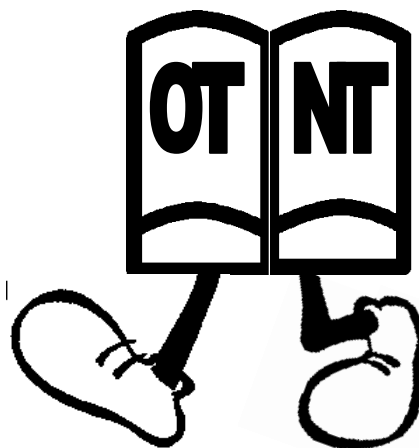
e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - ze weten dat er een duidelijk verschil is tussen het Oude- en Nieuwe Testament, terwijl het toch om één Bijbel gaat				
	2 - ze weten dat in het Oude Testament Gods volk tegelijk een natie was, terwijl in het Nieuwe Testament het duidelijker om een geestelijk volk gaat.				
	3 - ze weten dat in het Nieuwe testament de diepere geestelijke betekenis van veel zaken uit het Oude testament duidelijk wordt.				
	4. - ze weten dat in het Oude testament veel gedetailleerde voorschriften kent, maar dat in Nieuwe Testament meer aan de eigen verantwoordelijkheid overgelaten wordt				
	5. - de jongeren gaan verlangen om radicaal voor God te leven				
	6. - de jongeren kunnen aan de hand van een aantal voorbeelden het verschil tussen het Oude en het Nieuwe Testament illustreren.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

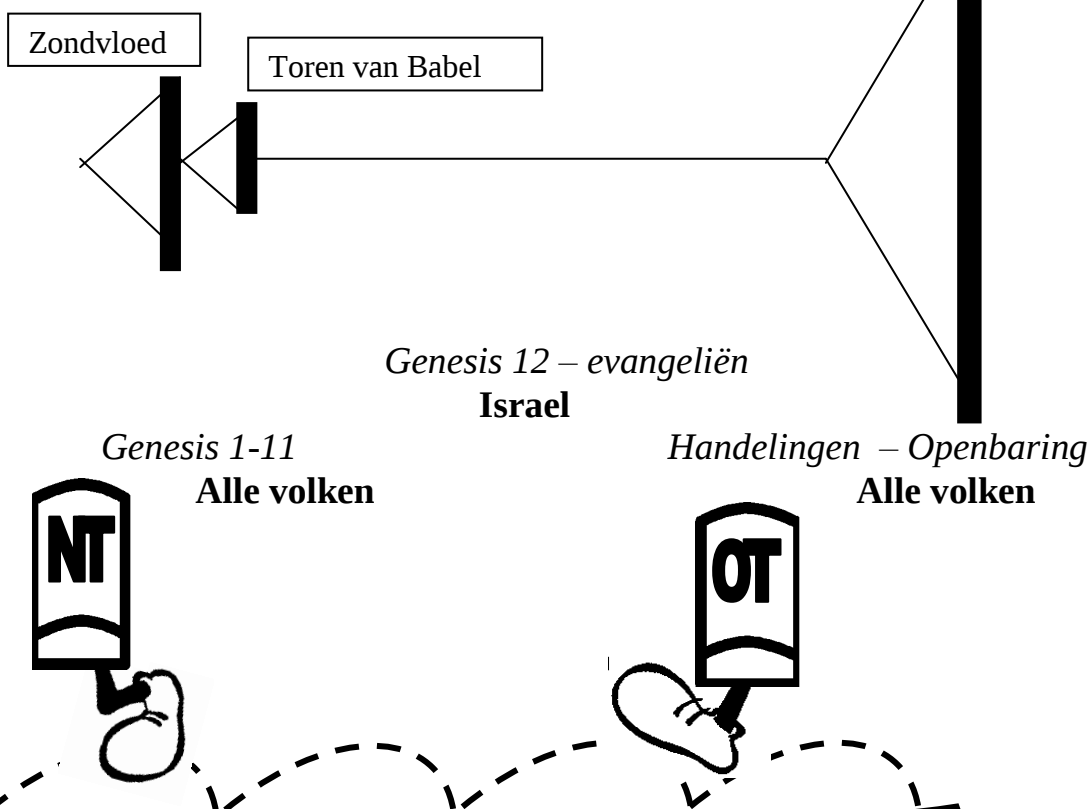

Twee testamenten, één bijbel

blok F - nivo 3 - avond 5

Bijbelstudie

De verschillen OT-NT

	Oude Testament	Nieuwe Testament
	<i>A Van nationaal naar 'uit alle volken'</i>	
Gods volk		

B <i>De diepere geestelijke betekenis wordt steeds duidelijker</i>		
Tempel		
Beloofde land		
Doodstraf		
C <i>Naar een groter eigen verantwoordelijkheid en meer radicaliteit</i>		
Geven		
D <i>Huiswerkopdracht</i>		

B. De diepere geestelijke betekenis wordt steeds duidelijker

Tempel: Joh. 2:19, 1 Kor. 3:16, 2 Kor. 6:16, Opb. 3:12, Opb. 21:22.
Beloofde land: Rom.4:13, Fil.3:20, Hebr 11:8-10, Hebr 11:13-1, Opb 21:1-3
Doodstraf: Rom 13:4;1 Kor 5:9-13

C. Naar een groter eigen verantwoordelijkheid en meer radicaliteit

Leviticus 27:30-33

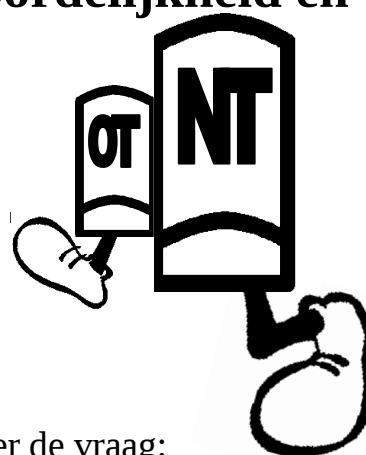
Maleachi 3: 8-10

Lukas 11:42

Lukas 14:33

2 Korinthe 8:4-5.8-9

2 Korinthe 9:7

Volgende week gaan we discussiëren over de vraag: *komt Jezus nog deze generatie terug?* Zoek ter voorbereiding op internet op hoe bijvoorbeeld Bottenbley en Stoorvogel (voorgangers baptistenkerk) daarover denken.

Zoek de verschillen en vul in in vak D van de tabel op blz. 2:

Jeruzalem	Het nieuwe en hemelse Jeruzalem (Galaten 4:25-26, hebreeën 12:22 , Opb 3:12 , Opb. 21:2 , Opb. 21:10)
Aardse vijanden (aanwijsbare mensen, volken)	Geestelijke vijanden (Filippenzen 1:28, 2 Tess. 2:4, Titus 2:8 , Efeze 6:12 , Romeinen 8:7 , Jakobus 4:4 , 1 Korinte 15:26 , Hebreeën 10:13)
Rijkdom, voorspoed, sterk in aards perspectief	Geestelijke rijkdom, eeuwige leven (Lukas 12:21 , 1 Korinte 1:5 , 2 Korinte 6:10 , 2 Korinte 8:9 , Efeze 1:18 , jakobus 2:5, Opb. 3:18 , Filippenzen 4: 12 ev , Romeinen 8: 31 ev , Opb. 21)
Rein en onrein, vooral ceremonieel (dieren, rituele wassing, zie bijv. Leviticus 11-15	Schema van rein en onrein niet meer gekoppeld aan dieren, rituele wassingen, ziektes etc. maar meer geestelijk: zondig is onrein, Christus maakt rein. (Matteus 5:8 , handelingen 10 , Rom 14:20 ev , Fil 1:10 , Fil 4:8 , 1 Tim 5:22 , Titus 1:15 , Kolossenzen 2 , Efeze 5:26 1 Johannes 1:7 , 2 Kor 6:17 etc etc)

